

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Blaj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Greco-Catolică Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KT0014 Sfânta Scriptură: Pentateuhul						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Univ. Pr. Dr. Pațulea Călin-Daniel						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Pr. Dr. Pațulea Călin-Daniel						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		83			
3.8 Total ore pe semestru		125			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Recunoașterea Cărilor din colecția Pentateuhul a Vechiului Testament; • Analiza singulară a scrierilor și indicarea atașamentului cultural din istoria umanității și a lui Israel; • Indicarea conținutului tematic, contextul literar și istoric al fiecărei scrieri; • Sistematizarea mesajului teologic; • Orientarea în literatura de specialitate pentru ulterioare aprofundări ale unor chestiuni de exegeză sau de teologie biblică asupra acestor scrieri.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Corelarea cunoștințelor biblice asimilate pe parcursul studierii Pentateuhului cu cele dobândite la alte discipline de învățământ; • Înțelegerea tematicii valorificarea cunoștințelor științifice și filozofice în lumina învățăturilor biblice;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Caracterizarea diferitelor etape ale desfășurării planului de mântuire a lui Dumnezeu cu omenirea; • Explicarea semnificației teologice a evenimentelor biblice în momentele importante ale istoriei umanității și a lui Israel;
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea cu textul sacru, cu conținutul și mesajul cărților canonice în studiu; • Metoda de lucru, în special analiza literară, comentariul exegetic și lectura actualizată a textelor sacre în studiu;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Pentateuhul: nume, conținut, caracterul literar, stilul, problema originii, epoca patriarhilor, legile și codurile lor, decalogul mozaic, decalogul cultural, codicele alianței, codicele deuteronomist, legea sfințeniei, legea sacerdotală, crezul istoric;	Explicația, dialogul, problematizarea	S1
Curs 2. Critica literară: tradițiile redacționale: jahvistă, elohistă, deuteronomistă și sacerdotală;	Explicația, dialogul, problematizarea	S2
Curs 3. Cartea Facerii: nume, conținut, figurile patriarhilor, locul Facerii în Pentateuh pe plan literar, real-istoric și teologic, compunerea cărții Facerii;	Explicația, dialogul, problematizarea	S3
Curs 4. Poemul creației Fac 1, 1-2, 4: analiza literară, comentariul exegetic și mesajul teologic; Omul, mister al armoniei și al dezbinării Fac cc. 2-3; păcatul originar;	Explicația, dialogul, problematizarea	S4
Curs 5. Analiza literară, comentariul exegetic și mesaj teologic: Cain și Abel (Fac 4, 1-16); Urmașii lui Cain (Fac 4, 17-24); Patriarhi de dinainte și de după potop (Fac 5, 1-32; 11, 10-32); Potopul (Fac cc. 6-9); Turnul Babel (Fac 11, 1-9);	Explicația, dialogul, problematizarea	S5
Curs 6. Analiza literară, comentariul exegetic și mesaj teologic: Alianța lui Dumnezeu cu Avram: Fac 15, 1-12.17-18; 17, 1-22; Viziunea lui Iacob, Fac 28, 10-22; Lupta lui	Explicația, dialogul, problematizarea	S6

Iacob cu Dumnezeu: Fac 32, 22-32 ; Iosif și frații săi, Fac 37, 3-4.12-13.17-28; Iosif în Egipt: Fac 41, 55-57; 42, 5-7.17-24;		
Curs 7. Cartea Ieșirea: numele, conținutul, compunere, scenariul geografic și istoric;	Explicația, dialogul, problematizarea	S7
Curs 8. Analiza literară, comentariul exegetic și mesajul teologic: Așuprirea în Egipt, Ieș 1, 8-14.22; Vocația și misiunea lui Moise, Ieș 3, 1-6.13-20; Sărbătoarea Paștilor, Ieș 11, 10-12, 27; Trecerea Mării Roșii, Ieș 14, 5-15, 1; Ieșirea din Egipt, Ieș 12, 37-42;	Explicația, dialogul, problematizarea	S8
Curs 9. Cartea <i>Leviticul</i> : nume, conținut, structură, formarea, evaluarea religioasă, preoția, minister al mijlocirii, cultul, sacrificiile;	Explicația, dialogul, problematizarea	S9
Curs 10. Rituralele sacrificiilor și felul acestora, Lv 1, 1-7, 38; Consacrarea sacerdotală, Lv 8, 1-10, 20; Legea curăției, Lv 11, 1-15, 33; Ziua ispășirii, Lv 16, 1-34; Legea iubirii, Lv 19, 1-2.11-18; Sfințenia preoției, Lv 21, 1-24;	Explicația, dialogul, problematizarea	S10
Curs 11. Cartea <i>Numerii</i> : nume, conținut, structură, locul în colecția Pentateuhului, valoarea istorică și religioasă; Leviții și preoții, Nm 3, 5-10a; Binecuvântarea sacerdotală, Nm 6, 22-27; Poporul în deșert, Nm 11, 4-15; Moise și frații săi, Nm 12, 1-16; Apa izvorâtă din stâncă, Nm 20, 1-13; Șarpele de bronz, Nm 21, 4-9; Balaam, ghicitor și profet, Nm 24, 2-7.15-17;	Explicația, dialogul, problematizarea	S11
Curs 12. Cartea <i>Deuteronomul</i> : nume, conținut, structură, locul în colecția Pentateuhului, stilul, formarea și teologia cărții;	Explicația, dialogul, problematizarea	S12
Curs 13. Degalogul, Dt 5, 6-21; <i>Ascultă</i> Israele, Dt 6, 1-13; Poporul ales, Dt 7, 6-11; Țara făgăduinței, Dt 8, 2-3.14-18; Exigențele alianței, Dt 10, 12-22; Profetul, Dt 18, 15-20; Conceptul sărăciei, Dt 24, 17-22;	Explicația, dialogul, problematizarea	S13
Curs 14. Formula alianței, Dt 26, 16-19; Al treilea discurs al lui Moise, Dt 29, 1-30, 20; Alegerea și misiunea lui Iosua, Dt 31, 1-8; Cântarea lui Moise, Dt 31, 30-32, 44;	Explicația, dialogul, problematizarea	S14

Bibliografie:

- Biblia, Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și a Noului Testament*, Il Cerchio, Gallese, 1990.
- La Bibbia*, Piemme, Casale Monferrato, 1996².
- La Bibbia. Nuovissima versione dai Testi originali: Antico Testamento*, I, Paoline, Cinisello Balsamo (Milano), 1991.
- Septuaginta. Geneza, Exodul, Leviticul, Numerii, Deuteronomul*, Polirom, București, 2004.
- AA. DD., *Concordance de la Bible – Nouveau Testament*, Cerf – Desclée de Brouwer, Paris 1970.
- , *Exégèse et herméneutique*, Du Seuil, Paris 1971.
- , *I Libri di Dio. Introduzione generale alla Sacra Scrittura*, Marietti, Torino 1975.
- , *Il Messaggio della Salvezza. Introduzione alla Storia della Salvezza*, CCSB 2, Elle Di Ci, Leumann (Torino) 1988⁵.
- , *Il Messaggio della Salvezza. Introduzione generale*, CCSB 1, Elle Di Ci, Leumann (Torino) 1990⁴.
- , *Le canon des Écritures. Études historiques, exégétiques et systématiques*, LD 140, Du Cerf, Paris 1990.
- Blenkinsopp, J., *Deuteronomio*, în NGCB, Queriniana, Brescia, 2002².
- Botiza, I. V., *Introdúcere în studiul Sfinteri Scripturi*, Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2005, pp. 15-117.
- Campanhausen, H. F., *La formation de la Bible chrétienne*, Delachaux & Niestlé, Neuchâtel 1971.
- Charpentier, É., *Pour une première lecture de la Bible*, CE 10, Du Cerf, Paris 1974.
- Clifford, R.J., *Genesi*, în *Nuovo Grande Commento Biblico*, Queriniana, Brescia, 2002².
- Faley, R., *Levitico*, în NGCB, Queriniana, Brescia, 2002².
- Galizzi, M., *La Bibbia parola dell'uomo, parola di Dio*, MN 8, Elle Di Ci, Leumann (Torino) 1987.
- Grant, R.-M., *L'interprétation de la Bible des origines chrétiennes à nos jours*, Du Seuil, Paris 1969.
- Lambiasi, F., *La Bibbia. Introduzione generale*, TSR 1, Piemme, Casale Monferrato 1991.

Léon-Dufour, X., *Vocabulaire de Théologie Biblique*, Cerf, Paris 1988⁶.

L'Heureux, C. E., *Numeri*, în NGCB, Queriniana, Brescia, 2002².

Mannucci, V., *Bibbia come Parola di Dio*, Queriniana, Brescia, 1989¹⁰.

Pirot, L., *Lévitique, Nombres, Deutéronome*, Letouzey et Ané, Paris, 1940.

Pirot, L., Clamer, A., *Genèse, I*, Letouzey et Ané, Paris, 1953.

-----, *Exode*, Letouzey et Ané, Paris, 1956.

Rendtorff, R., *Introduzione all'Antico Testamento*, Claudiana, Torino, 1994².

Sescu, P., *Introducere în Sfânta Scriptură*, SB 1, Sapiientia, Iași 2001.

Tricot, R.-A., *Initiation Biblique*, Desclée, Paris 1959³.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Schema Pentateuhului ca și rezultat al <i>crezului istoric</i> al confederației lui Israel (cf. Dt 5, 20-24; 26, 5-9; Ios 24);	Analiza, dezbaterea, observația	S1
Formarea Pentateuhului: istoria sacră și legea de mântuire ca și elemente în vederea definirii Pentateuhului;	Analiza, dezbaterea, observația	S2
Facerea: Valoarea istorică, religioasă și teologică;	Analiza, dezbaterea, observația	S3
Despre Dumnezeu creatorul; Angajamentele și obligațiile omului; Omul, ambasador plenipotențiar; Valoarea familiei și a căsătoriei;	Analiza, dezbaterea, observația	S4
Obligațiile statutului de frate; Valoarea istorică a vieții; Creația cea veche și cea nouă;	Analiza, dezbaterea, observația	S5
Familia lui Iacob în Egipt, Fac 46, 1-7.28-30; Iosif și frații săi: Fac 49, 29-30; 50, 15-24;	Analiza, dezbaterea, observația	S6
Cartea Ieșirea: Valoarea istorică și religioasă.	Analiza, dezbaterea, observația	S7
Decalogul, Ieș 20, 1-21; Alianța, Ieș 24, 3-8; Sanctuarul și preoția, Ieș 40, 14-19.32-36;	Analiza, dezbaterea, observația	S8
Cartea Leviticul: Codicele purificării, ritualul ispășirii și legea sfințeniei;	Analiza, dezbaterea, observația	S9
Sărbătorile, Lv 23, 1.4-11.15-16.27.34-37; Anul jubiliar, Lv 25, 1.8-17;	Analiza, dezbaterea, observația	S10
Pregătirea în vederea cuceririi și împărțirii țării făgăduinței, Nm 26, 1-36, 13;	Analiza, dezbaterea, observația	S11
Conceptul de <i>popor</i> în teologia Deuteronomului;	Analiza, dezbaterea, observația	S12
Crezul istoric, Dt 26, 4-10;	Analiza, dezbaterea, observația	S13
Pregătirea lui Moise și binecuvântările împărțite de acesta în pragul morții, Dt 32, 48-33, 29; Moartea lui Moise, Dt 34, 1-12.	Analiza, dezbaterea, observația	S14

Bibliografie:

Biblia, Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și a Noului Testament, Il Cerchio, Gallese, 1990.

La Bibbia, Piemme, Casale Monferrato, 1996².

La Bibbia. Nuovissima versione dai Testi originali: Antico Testamento, I, Paoline, Cinisello Balsamo (Milano), 1991.

Septuaginta. Geneza, Exodul, Leviticul, Numerii, Deuteronomul, Polirom, București, 2004.

AA. DD., *Concordance de la Bible – Nouveau Testament*, Cerf – Desclée de Brouwer, Paris 1970.

-----, *Exégèse et herméneutique*, Du Seuil, Paris 1971.

-----, *I Libri di Dio. Introduzione generale alla Sacra Scrittura*, Marietti, Torino 1975.

-----, *Il Messaggio della Salvezza. Introduzione alla Storia della Salvezza*, CCSB 2, Elle Di Ci, Leumann (Torino) 1988⁵.

-----, *Il Messaggio della Salvezza. Introduzione generale*, CCSB 1, Elle Di Ci, Leumann(Torino) 1990⁴.

-----, *Le canon des Écritures. Études historiques, exégétiques et systématiques*, LD 140, Du Cerf, Paris

1990.

Blenkinsopp, J., *Deuteronomio*, în NGCB, Queriniana, Brescia, 2002².

Botiza, I. V., *Introducere în studiul Sfintei Scripturi*, Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2005, pp. 15-117.

Campenhausen, H. F., *La formation de la Bible chrétienne*, Delachaux & Niestlé, Neuchâtel 1971.

Charlier, C., *La lecture chrétienne de la Bible*, Maredsous, Charleroi 1951⁵.

Charpentier, É., *Pour une première lecture de la Bible*, CE 10, Du Cerf, Paris 1974.

Clifford, R.J., *Genesi*, în *Nuovo Grande Commento Biblico*, Queriniana, Brescia, 2002².

Faley, R., *Levitico*, în NGCB, Queriniana, Brescia, 2002².

Galizzi, M., *La Bibbia parola dell'uomo, parola di Dio*, MN 8, Elle Di Ci, Leumann (Torino) 1987.

Grant, R.-M., *L'interprétation de la Bible des origines chrétiennes à nos jours*, Du Seuil, Paris 1969.

Lambiasi, F., *La Bibbia. Introduzione generale*, TSR 1, Piemme, Casale Monferrato 1991.

Léon-Dufour, X., *Vocabulaire de Théologie Biblique*, Cerf, Paris 1988⁶.

L'Heureux, C. E., *Numeri*, în NGCB, Queriniana, Brescia, 2002².

Mannucci, V., *Bibbia come Parola di Dio*, Queriniana, Brescia, 1989¹⁰.

Pavelescu, D., *Cum am înțeles eu Biblia*, Everest, București 2001.

Pirot, L., *Lévitique, Nombres, Deutéronome*, Letouzey et Ané, Paris, 1940.

Pirot, L., Clamer, A., *Genèse, I*, Letouzey et Ané, Paris, 1953.

-----, *Exode*, Letouzey et Ané, Paris, 1956.

Rendtorff, R., *Introduzione all'Antico Testamento*, Claudiana, Torino, 1994².

Sescu, P., *Introducere în Sfânta Scriptură*, SB 1, Sapientia, Iași 2001.

Tricot, R.-A., *Initiation Biblique*, Desclée, Paris 1959³.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina Sfânta Scriptură: Pentateuhul face parte din grupa disciplinelor obligatorii și de specialitate în vederea pregătirii viitorilor candidați la Sfânta Preoție din cadrul programului de studii Teologie Greco-Catolică Pastorală. Îi oferă studentului posibilitatea formării și însușirii competențelor specifice privind formarea intelectuală și teologică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen scris sau oral	-	75 %
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea activității și a lucrării de seminar	Analiza	15%
			10% din oficiu
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Ținând cont și de normele canonice specifice unui ambient eclezial, cum este cazul Departamentului de Teologie Pastorală, prezența la cursuri și seminarii este obligatorie pentru toți studenții. 			

Data completării

25.02.2013

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....